

ROVVILTNEMNDA I REGION 6 Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag

Deres ref.:

Vår dato: 23.05.2014

Vår ref.: 2014/283

Arkivnr: 434.11

Adresseliste

Kvote for lisensfelling av jerv i lisensfellingsperioden 10. september 2014 - 15. februar 2015

Dersom vilkårene i § 7 i Forskrift om forvaltning av rovvilt er oppfylt, kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for skademotivert lisensfelling og/eller kvotejakt for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av gaupe, jerv, bjørn og ulv. Lisensfellingsperioden for jerv er fra 10. september til og med 15. februar. Instruks om tidsfrister i saker knyttet til rovvilt fastsatt av Miljøverndepartementet den 16. desember 2013 sier at vedtak om kvote for lisensfelling av bl.a. jerv skal fastsettes slik at eventuell klagebehandling skal være ferdig før lisensfellingsperioden starter den 10. september. Eventuelle klager skal være ferdigbehandlet av førsteinstans (rovviltnemnda) og oversendt departementet senest tre uker før starten på lisensfelling. Dette betyr at et vedtak om eventuell lisenskvote må fattes senest medio juli. På grunn av ferieavvikling er det derfor mest hensiktsmessig for nemnda å fatte vedtaket under møte i mai måned. **Vedtaket ble derfor fattet under nemndas møte på Røros fredag den 23. mai 2014.**

Rovviltnemndas vedtak:

Med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 18, første ledd, bokstav b og § 77, jf. rovviltforskriftens § 10, jf. §§ 1, 3 og 7, fatter Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge følgende vedtak om lisensfelling av jerv innenfor region 6 i 2013/2014:

- *Kvoten settes til totalt 26 jerver.*
- *Det kan felles inntil 4 tisper innenfor område med mål om yngling (Nord-Trøndelag).*
- *Områder uten mål om yngling har ingen tisperkvote.*
- *Det settes en tilleggskvote på 6 dyr (3 kan være tisper)*
- *Det kan gis tilleggsdyr til lisensfellingsområder som ikke har fått tildelt startkvote hvis bestands- og/eller skadesituasjonen tilsier dette.*
- *Restkvote skal tas ut av miljøforvaltningen så langt det lar seg gjøre i henhold til rovviltforlikets punkt 2.2.4 og 2.2.5.*

Nærmere kvote- og områdeavgrensning følger av dette vedtaket. Lisensfellingen iverksettes for å forhindre fremtidige skader på bufe. Lisensfellingsperioden er fra og med 10. september 2014 til og med 15. februar 2015. Fordeling mellom lisensfellingsområdene sesongen 2013/2014:

- **Området med mål om yngling i MR:**
 - *Her tillates en kvote på 0 jerv.*
- **Områder uten mål om yngling i MR:**

Postadresse:
Rovviltnemnda i region 6
c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Leder for rovviltnemnda:
Arne Braut
917 32 770
arne.braut@stfk.no

Saksbehandler:
Inge Hafstad
74 16 80 66
fmntiha@fylkesmannen.no

- Her tillates en kvote på 5 jerv.
- **Område med mål om yngling i ST:**
 - Her tillates en kvote på 0 jerv.
- **Område uten mål om yngling i ST (bortsett fra Fosenhalvøya):**
 - Her tillates en kvote på 5 jerv.
- **Område med mål om yngling i NT (NT øst for E6):**
 - Her tillates en kvote på 10 jerver (4 tisper).
- **Område uten mål om yngling i NT samt Fosenhalvøya i ST:**
 - Her tillates en kvote på 6 jerver.

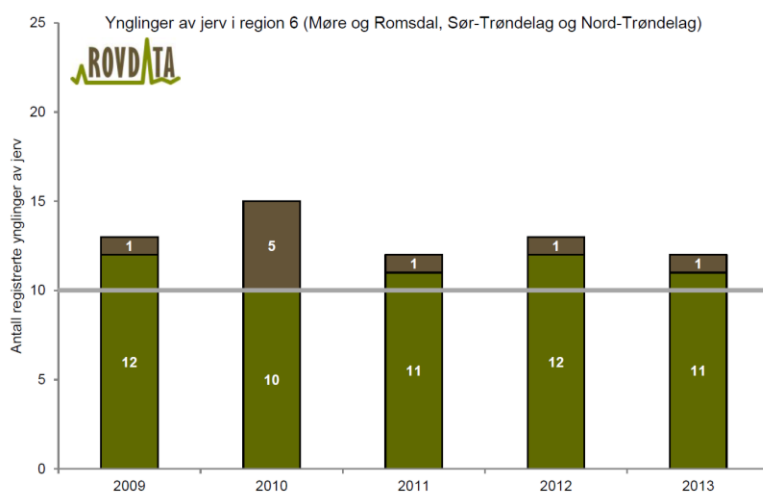
I tråd med forvaltningsplanen for rovdyr i region 6 Midt-Norge som sier at rovviltnemnda legger ved et program for ekstraordinære uttak av jerv samtidig som at kvote blir vedtatt ber Rovviltnemnda om at Miljødirektoratet i tråd med rovviltforlikets punkt 2.2.4 og 2.2.5 prioriterer ekstraordinære uttak i følgende områder vinteren 2014/15.

- **Nord-Trøndelag:** områdene utenfor mål om yngling med spesielt fokus på Bangsjøområdet (Steinkjer, Snåsa og Overhalla kommuner). Innenfor yngleområdet krever nemnda at det blir ekstraordinære uttak av jerv i Sørfjella (grenseområdet mellom Verdal, Meråker, Stjørdal og Levanger kommuner)
- **Sør-Trøndelag:** Område uten mål om yngling
- **Møre og Romsdal:** Område uten mål om yngling

Med bakgrunn i utviklingen av skadesituasjonen under beitesesongen 2014 vil nemnda komme tilbake med ytterligere anbefalinger ovenfor Miljødirektoratet i løpet av lisensfellingsperioden 2014/15.

Rovviltnemndas vurdering

Rovviltnemnden har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv når bestanden av den enkelte art ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionen, jf. forskriftens § 4. Nemndens myndighet for jerv baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt.

Figur 1: Antall registrerte ynglinger i region 6 i perioden 2009-2013. Den brune delen av søylene angir påviste ynglinger hvor tisper og/eller alle valpene er tatt ut (Brøseth & Tovmo NINA rapport 981-2013).

Tabell 1: Antall registrerte ynglinger i perioden 2011–2013 og et bestandsestimert av minimum antall jerv ett år og eldre i Norge basert på at tispene først yngler som 3 åringer og at ynglefrekvensen er 0,632 (Brøseth & Tovmo NINA rapport 981-2013).

Forvaltningsregion	Nasjonalt bestandsmål	2011	2012	2013	Gjennomsnitt	Antall jerv
1	-	0	1	0	0,3	2,1
2	-	0	0	0	0,0	-
3	4	2	4	5	3,7	22,6
4	-	0	0	0	0,0	-
5	5	12	10	7	9,7	59,7
6	10	12	13	12	12,3	76,2
7	10	14	12	9	11,7	72,1
8	10	18	28	11	19,0	117,4
Sum	39	58	68	68	56,7	350

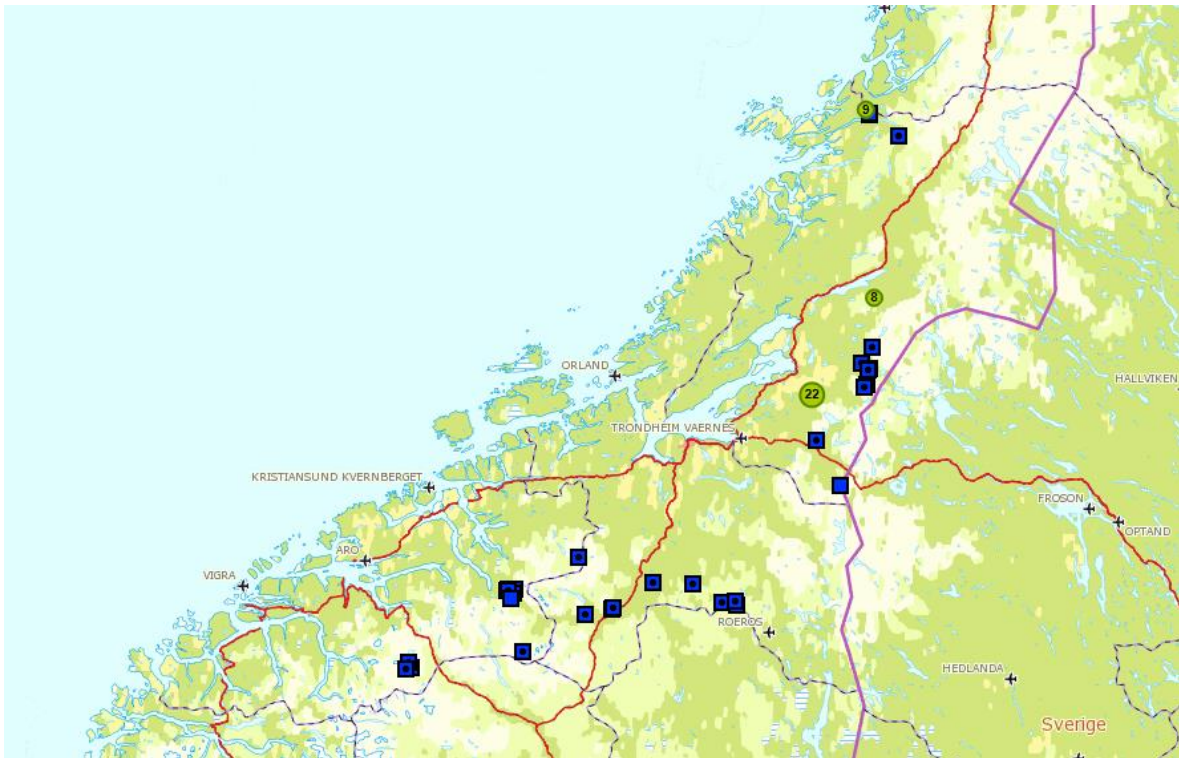
Med bakgrunn i ovenstående har Rovviltnemnda i region 6 per dags dato myndighet til å fatte vedtak om kvote og fellingsområder for lisensfelling av jerv med hjemmel i rovviltforskriftens § 10, Jf. rovviltforskriftens § 7 første ledd.

Rovviltnemndas vedtak baserer seg på yngleregistreringer gjort av Nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt, registrerte jerveskader og skadebilde for sau og rein i regionen, samt den geografiske differensieringen i godkjent forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 fra november 2013.

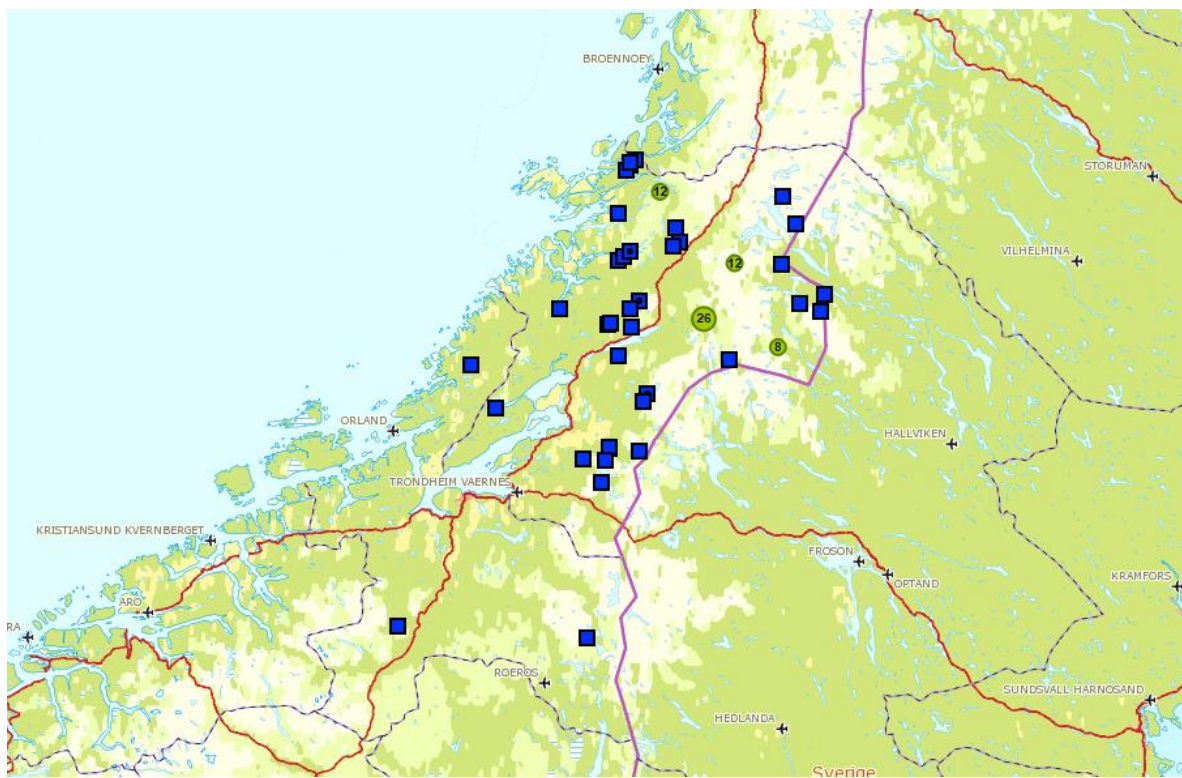
Persson & Brøseth (2011) viser at det er en tilsynelatende sammenhengende skandinavisk bestand av jerv fra Dovrefjellområdet og østover til Forollhogna og videre nordover i Skandinavia. Imidlertid viser genetiske analyser at den skandinaviske jervebestanden kan deles opp i tre delpopulasjoner: 1) En populasjon fra sørøstlige Norge øst for riksvei 3 (øst for Glomma) i Østerdalen og opp til Trondheim, Nord-Trøndelag og Nordland, samt hele den svenske populasjonen fra Dalarna i sør og opp til nordre Norrbotten. 2) Sørvestlige Norge vest for riksvei 3 (Glomma), 3) Troms og Finnmark (Persson & Brøseth – NINA rapport 732-2011). Selv om muligheten til genflyt mellom jervepopulasjonene er til stede viser altså de genetiske analysene at det er forholdsvis liten genflyt mellom de tre delpopulasjonene.

Tap av sau og rein

For 2013 ble det registrert 72 sau og lam dokumentert eller antatt drept av jerv i ROVBASEN for region 6 (51 for Nord-Trøndelag, 9 for Sør-Trøndelag og 12 for Møre og Romsdal). Tilsvarende tall for 2012 er 56 (hele region 6), 21 for Nord-Trøndelag, 15 for Sør-Trøndelag og 20 for Møre og Romsdal. Hittil i 2014 (pr. 8. mai) er det ikke registrert sau eller lam dokumentert eller antatt drept av jerv i ROVBASEN for regionen.

Figur 2: Kart over sau og lam dokumentert eller antatt drept av jerv i region 6 i 2013 (n = 72).

Figur 3: Kart over rein dokumentert eller antatt drept av jerv i region 6 i perioden 1.1.2013 – 8.5.2014 (n = 100).

Tabell 2: Oversikt over tap av sau og rein i region 6 2009 – 2014 (pr. 8. mai).

År	Nord-Trøndelag		Sør-Trøndelag		Møre og Romsdal	
	Sau	Rein	Sau	Rein	Sau	Rein
2009	19	39	36	4	34	1
2010	9	50	57	5	37	0
2011	22	55	47	1	9	0
2012	21	59	15	3	20	0
2013	51	84	9	2	12	0
2014	0	13	0	1	0	0

Tapsbildet har vært tilnærmet uforandret i perioden 2009 – 2014, men dokumenterte skader forvoldt av jerv har for Nord-Trøndelag økt i 2013. For Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal har skader forvoldt på sau/lam og rein av jerv blitt redusert samme periode.

Bestandsstørrelse

Med ynglehi som grunnlag kan en sammen med data på reproduksjon, dødelighet og alders- og kjønns sammensetning i bestanden, beregne jervebestandens størrelse i et område. Tisper yngler første gang ved 3 eller 4 års alder, og av 10 tisper vil ca. 6 yngle det enkelte år. Dette innebærer at jervebestanden har en forholdsvis lav reproduksjonsrate, noe som må tas hensyn til ved vurdering av forvaltningstiltak. For hver yngling regner man med at det finnes 6,39 jerver i bestanden (Landa m.fl. 2001).

Rovdata (www.rovdata.no) presenterer fortløpende foreløpig tall for ynglende jerv i Norge. Foreløpige tall viser at vi i region 6 har registrert 7 dokumenterte eller antatt ynglinger av jerv i 2014. Disse fordeler seg som følger:

Møre og Romsdal (MR): 3 ynglinger fordelt i Rindal, Surnadal og Norrdal kommuner.
 Sør-Trøndelag (ST): 0 ynglinger.
 Nord-Trøndelag (NT): 5 ynglinger fordelt i Snåsa (3), Lierne (1) og Meråker (1) kommuner

I Sør-Trøndelag har det på en lokalitet i Klæbu kommune gjort forsøk på hiuttak med bakgrunn i sterk mistanke om yngling av jerv, uten at Statens naturoppsyn har klart å påvise selv ynglingen. Her må det gjennomføres en barmarkskontroll for å gi ynglelokaliteten endelig status. En av ynglingene i Snåsa ligger utenfor yngleområdet (vest for E6), mens alle de andre ligger i yngleområdet. De tre i Møre og Romsdal ligger i Norrdal kommune innenfor yngleområdet, samt i Trollheimen (Surnadal og Rindal) og begge er tatt ut av Statens naturoppsyn ved ekstraordinære uttak (hiuttak). Det er også foretatt hiuttak av ynglingen i Lierne (en valp ble funnet død i hiet), samt at det er prøvd hiuttak av yngling i Snåsa og som nevnt i Klæbu.

Totalt antall registrerte døde jerver inkludert lisensfelling i 2013/2014 for regionen er på 15 individer (perioden 10. september 2013 – 8. mai 2014). Av disse er 7 jerver i Nord-Trøndelag, 2 jerver i Sør-Trøndelag og 6 jerver i Møre og Romsdal. 8 er felt under ordinær lisensfelling, 6 er felt av SNO under ekstraordinært uttak og 1 er drept av annet dyr (mest sannsynlig annen jerv). I perioden 10. september 2012 – 9. september 2013 ble det felt 18 jerver i regionen (11 i Nord-Trøndelag, 5 i Sør-Trøndelag og 5 i Møre og Romsdal). Av disse har SNO tatt ut 7 jerver på ekstraordinære uttak (4 i Nord-Trøndelag, 0 i Sør-Trøndelag og 3 i Møre og Romsdal).

Figur 4: Kart over fordelingen av registrerte døde jerver siden 10.09.2013. De to kryssene i Møre og Romsdal er hiuttak i Rindal og Surnadal kommuner med tre individ på hvert av kryssene (www.rovbase.no).

Rovviltnemndas vedtak baserer seg på den geografiske differensieringen i forvaltningsplanen. Dette innebærer at en må vise forsiktighet med tanke på uttak av jerv innenfor de områder som skal være med på å sikre bestandsmålet, mens man kan tillate seg å ha et større uttak utenfor disse områdene. Følgelig vil en se at kvoten innenfor områder uten mål om yngling er satt forholdsvis høyt i forhold til den faktiske forekomsten av jerv, men er satt høyt slik at kvoten i seg selv ikke skal være begrensende for uttaket. Det kan derfor ikke forventes at miljøforvaltningen tar ut hele restkvoten i henhold til rovviltforlikets punkt 2.2.4.

Innstillingen legger også til grunn at flytting av kvoter fra et område til et annet **ikke skal kunne tillates.**

I 2013 ble det registrert 12 ynglinger av jerv i regionen. Hittil i 2014 er det dokumentert eller antatt åtte ynglinger. For Nord-Trøndelag er fire av de fem ynglingene innenfor yngleområdet, mens av de tre dokumenterte ynglingene i Møre og Romsdal er to utenfor yngleområdet (Trollheimen) og en innenfor (Norrdal). I Sør-Trøndelag er det ikke dokumentert eller antatt ynglinger av jerv. Imidlertid er det sterk mistanke om yngling i Klæbu kommune, men det gjennomføres barmarkskontroll for å fastslå endelig status. Klæbu ligger utenfor yngleområdet for jerv

Rovviltnemnda legger derfor til grunn at bestanden av jerv i Nord-Trøndelag er stabil og over det fylkesvise bestandsmålet, mens bestanden i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal ligger under de fylkesvise bestandsmålene nemnda har fastsatt i forvaltningsplanen. Rovviltnemnda åpner derfor ikke opp for lisensfelling av jerv i område med mål om yngling i Sør-Trøndelag og i Møre og Romsdal. Imidlertid kan det gis tilleggsdyr til lisensfellingsområder som ikke har fått tildelt startkvote hvis bestands- og/eller skadesituasjonen tilsier dette.

Rovviltnemnda ønsker med sitt vedtak å få redusert bestanden i Nord-Trøndelag samtidig som at bestanden i yngleområdene i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal bør økes opp til de fylkesvise bestandsmålene. Det er også i Nord-Trøndelag at dokumenterte skader på sau og rein har økt. Imidlertid har kvoten aldri vært den begrensende faktoren i Nord-Trøndelag og rovviltnemnda vedtar derfor at kvotene for Nord-Trøndelag og Fosen holdes uforandret i forhold til 2012/13. Lisensfellingsområdene foreslås uendret fra forrige periode. NJFF avd. Nord-Trøndelag sitt prosjekt «mer effektiv jervjakt» har de to siste sesongene gitt resultater i form av flere felte jerver i Nord-Trøndelag. Prosjektet, som er støttet av rovviltnemnda og

Fylkesmannen gjennom bruk av FKT-midler, går nå inn i sitt tredje prosjektår og vil forhåpentligvis bidra til at de tildelte kvotene i Nord-Trøndelag blir tatt ut gjennom ordinær lisensfelling.

Naturmangfoldloven § 5 slår bl.a. fast at målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Rovviltnemnda mener effekten av et uttak av lisensfellingskvoten på jerv vil medføre en reduksjon av bestanden i Nord-Trøndelag, men at det ikke vil medføre at sannsynligheten for å oppnå bestandsmålet for jerv reduseres nevneverdig. Den foreslåtte kvoten er derfor i tråd med intensjonene i naturmangfoldlovens § 5.

Det følger av naturmangfoldlovens § 8 første ledd at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om bl.a. arters bestandssituasjon samt effekten av påvirkninger.

NINA Rapport 981 gir den siste oppdaterte oversikten over antall verifiserte ynglinger av jerv i hver region, og for hele landet. I region 6 er det i perioden 2011 - 2013 registrert 12, 13 og 12 ynglinger. Foreløpige registreringer av jervynglinger våren 2014 som er lagt ut på Rovdata sine hjemmesider indikerer 7 ynglinger i region 6. Selv om dette er under bestandsmålet vil det mest sannsynlig tilflytte flere ynglinger etter barmarkskontroll på lokaliteter med mistanke om yngling (som bl.a. Klæbu), slik at regionens bestandsmål mest sannsynlig blir oppnådd. Muntlig tilbakemeldinger fra Statens naturoppsyn i de tre fylkene støtter opp om denne vurderingen. Imidlertid er det liten aktivitet innenfor yngleområdene i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal.

Med bakgrunn i vitenskapelig kunnskap fra Rovdata og nasjonalt overvåkningsprogram, samt forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 og erfaringsbasert kunnskap fra sauenæringen, reindriften og Statens naturoppsyn anser rovviltnemnda kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt.

Av nml. § 9 slås det fast at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Føre-var-prinsippet i § 9 tillegges stor vekt der man ikke har tilstrekkelig kunnskap. Etter rovviltnemndas vurdering skal ikke føre-var-prinsippet tillegges stor vekt i denne saken da det foreligger betydelig vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om bestandssituasjonen for jerv.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen arten utsettes for, i form av statusrapporter om bestandsutvikling, registrert avgang av jerv, samt annen vitenskapelig informasjon fra forskning på jerv i region 6, nasjonalt og for Skandinavia. Miljøforvaltningen har således god kunnskap om den samlede belastningen på bestanden av jerv. Med bakgrunn i at bestanden av jerv over lengre tid har ligget over bestandsmålet i region 6 tillegges § 10 om samlet belastning liten vekt i forhold til fastsettelse av kvote i Nord-Trøndelag. Imidlertid er det liten aktivitet innenfor yngleområdene i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal, slik at den samlede belastningen for jerven innenfor yngleområdene i disse to fylkene vil etter rovviltnemndas vurdering bli for stor hvis det gis kvote til disse områdene. Med bakgrunn i dette vedtar rovviltnemnda at det ikke gis kvote for lisensfelling av jerv innenfor yngleområdene i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal.

Med bakgrunn i at lisensfelling i all hovedsak gjennomføres uten bruk av tekniske hjelpemidler som vil kunne være til skade for miljøet anser rovviltnemnda §§ 11 og 12 som lite relevant.

I klagebehandlingen for kvoten 2012/2013 ber MD i brev datert 8. november 2012 om at nemnda fra og med 2013/2014 fordele hunndyrkvoten ut på fellingsområdene, sitat: *Departementet ber også om at nemnda ved neste års fastsettelse av kvote for lisensfelling av jerv fordeler hunndyrkvoten på de ulike områdene i regionen i tråd med prinsippet om en tydelig soneforvaltning*, sitat slutt. Dette ble gjennomført i lisensfelling for 2013/14 og rovviltnemnda viderefører dette i 2014/15.

Med bakgrunn i dette vedtar rovviltnemnda en øvre ramme for uttak av tisper i områdene med mål om yngling og at det ikke settes hunndyrkvote i områdene uten mål om yngling.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljøverndepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo, og sendes Rovviltnemnda i region seks ^v/Fylkesmannen i Nord- Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra vedtaket ble offentliggjort.

Med hilsen

Arne Braut
Leder

Inge Hafstad
Sekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrifter

Vedlegg

1 Adresseliste